

EDE... HET BESTE UIT TWEE WERELDEN

Ede, 's nachts, vanaf grote hoogte. Wat zie je? Aan de ene kant de lichten die de levendigheid van het centrum en de dorpen markeren. Aan de andere kant het donker van de Hoge Veluwe en de agrarische gebieden. Dat is wat de gemeente typeert: de verschillen, de diversiteit. In Ede werkt de veelzijdigheid.

In de gemeente Ede wonen veel generaties, nationaliteiten, overtuigingen en gezindten naast en met elkaar. Dat gaat goed. Want Ede heeft een sociaal hart. In Ede raak je niet gauw kwijt. Daarvoor zijn de families, de verenigingen en de netwerken te hecht. Of het nu vanuit een christelijke gedachte of vanuit algemeen humanitaire overweging is – in Ede zorgen ze voor elkaar. Daar praten ze niet over. Dat doen ze gewoon. Daarbij mag het best schuren. Ze gaan discussies niet uit de weg, verschillen mogen er zijn. Sterker nog: ze inspireren ons.

Centrum en buitengebieden

Neem nu het buitengebied en het centrum van Ede. Het centrum is stads en heeft de ambitie nog stedelijker en levendiger te worden, een plek van ontmoetingen. Het buitengebied is dorpser, ieder met een eigen sfeer. Zo zijn er agrarische plaatsen als Harskamp en De Valk, met oude landelijke tradities, en kernen als Bennekom, waar mensen 'van buiten' nieuwe gemeenschappen vormen. De eigenheid vertaalt zich ook in de woningbouw: kleinschalig in de dorpen en *urban* op de kazerneterreinen.

Het centrum en het buitengebied vullen elkaar aan. Juist de afwisseling van stad en platteland biedt een totaalpallet aan Edenaren; zowel natuur en rust als levendigheid en voorzieningen. Ede is één van de oudste gemeenten van Nederland en heeft tegelijkertijd veel jonge aanwas en inwoners. Dat zegt iets over het woonklimaat. Verder dragen de centrale ligging en de goede bereikbaarheid van Ede daar zeker aan bij.

Traditie en innovatie

Wat bindt onze inwoners? Een grote gemeenschappelijke factor is de inventiviteit. De ambitie. De zelfredzaamheid. Dat is goed nu de rol van de gemeente minder bepalend is dan voorheen. In Ede is de werkloosheid opvallend laag. Hier wonen mensen die aanpakken. In de IJzertijd leerden de landbouwers hier omgaan met de schrale heidegrond door wisselbouw te plegen op kleine akkertjes, de zogenaamde *celtic fields*. Nu lijkt dat een traditionele manier van akkerbouw, toen was het bijzonder innovatief.

Je kan zeggen dat innovatie hier traditie is. Ze vullen elkaar aan. Traditioneel vakmanschap met innovatieve toepassingen bij veel van onze veehouders, akkerbouwers, kaasmakers, bierbrouwers en wijnmakers. Het zijn vernieuwers in *food*.

Ede ligt in het hart van *Food Valley*, de internationale topregio voor kennis en innovatie op het gebied van voedselproductie. De as tussen Ede en Wageningen is hierbij de spil. Deze as staat behalve voor een ruimtelijk gebied, maar ook voor een netwerk van bedrijven, overheid en kennisinstellingen die elkaar verder helpen. Een plek waar vernieuwingen in voedselproductie en -bereiding het licht zien.

De groei van Ede wortelt in haar militaire historie. De Ginkelse Heide is nog elk jaar het toneel van de verloren Slag om Arnhem. Vaders, moeders, kinderen, opa's en oma's met kleinkinderen beleven onze Airborne Herdenking, een evenement met een ziel.

Theorie en praktijk

Ede barst van de ambitie. Ede is de eerste gemeente in Nederland met een integrale visie op voedsel: gezond en duurzaam voedsel voor iedereen in Ede. Inwoners maken bewuste voedselkeuzes en agrifood bedrijven ondernemen innovatief en duurzaam.

Voedsel staat ook bij uitstek centraal in het WFC. Hier zien en beleven de bezoekers waar ons voedsel vandaan komt, hoe het wordt geproduceerd, bewerkt, getransporteerd en geconsumeerd. Tegelijk is het een broedplaats waar kennisinstellingen en bedrijfsleven nieuwe ontwikkelingen en markttoepassingen uitproberen.

Dat is wat gebeurt in Ede: theorie wordt omgezet in praktische resultaten. Ede is de proeftuin van de Universiteit Wageningen. Ontwikkelingen op het gebied van duurzame voedselproductie worden hier uitgewerkt. Bijvoorbeeld op specifieke opleidingen zoals de minor *Food* aan de Christelijke Hogeschool Ede, maar ook in Ziekenhuis Gelders Vallei; hét voedingsziekenhuis van Nederland. Ede investeert in de kennis en kunde van nieuwe generaties. Ook wordt praktisch onderzoek gedaan bij grote bedrijven. Start ups vinden hier hun plek. Ede is bij uitstek een plek voor ondernemende mensen.

Natuur en cultuur

Maar het is niet alleen *food* waarvan ons hart sneller klopt. 90% van Ede bestaat uit bos, heide en agrarische gebieden. Ede heeft zelfs het meeste bos van alle gemeenten in Nederland. Daar zijn we trots op. Al dit groen – niet in de laatste plaats het groen van Nationaal Park De Hoge Veluwe – is voor de Edenaren belangrijk. Om te wonen en te werken, maar ook om te sporten en te recreëren. Toerisme, sport en recreatie zijn belangrijk voor onze lokale economie.

En Ede biedt nog meer. Het vermaarde Kröller-Müller Museum heeft de op een na grootste Van Gogh-collectie ter wereld en een van de grootste beeldentuinen van Europa. Gerenommeerde kunst dus. Maar in Ede is ook plaats voor de graffiti van een bevlogen jongere in Bospoort en voor andere vormen van street art. We hebben oog voor oude tijden in onze musea en voor de nieuwste ontwikkelingen in film, muziek, dans en theater.

Typisch Ede

Veelzijdigheid is wat Ede typeert. Het mooie is: die veelzijdigheid is aantrekkelijk. Dat blijkt uit onze groeicijfers. In 2025 telt Ede meer dan 120.00 inwoners. Hoe gaan al die inwoners met elkaar om? Ze gaan verder zoals ze al eeuwen verder gaan. Met zorg voor elkaar. En met oog voor de omgeving. Ede zet in op duurzame ontwikkeling en niet alleen in voedselproductie. We werken met elkaar aan hernieuwbare energie, duurzame mobiliteit, betere afvalscheiding, hergebruik en energiebesparing. Die diversiteit en het innovatieve vermogen komt tot uitdrukking in de speerpunten duurzaamheid en food en ook in ons bedrijfsleven met spelers van formaat. Onze gezamenlijke overtuiging is dat Ede daardoor aantrekkelijk blijft, voor oude, jonge en nieuwe inwoners.

We gaan verder met enthousiasme en ambitie. Plannen te over. We blijven aanpakken, voor nu en voor de toekomst!